Dosarul nr. 4-25062460-28-5r-06052025
nr. 5r-107/2025

HOTĂRÎRE
În numele Legii

10 decembrie 2025 or. Briceni

Judecătoria Edineț, sediul Briceni

Instanţa compusă din :
Preşedintele ședinței, judecătorul Ghenadie Comerzan
Grefier Medvețchi Alina
În prezența:
Avocatului Culicov Serghei
Reprezentantului IP Briceni Gudumac Ion
În lipsa contestatorului Balan Valentina

a examinat în şedinţă publică contestația înaintată de către Balan Valentina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025 și deciziei agentului constatator din 14.04.2025 privind recunoașterea lui Balan Valentina vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional al RM și aplicarea față de ea a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei,

a c o n s t a t a t :

Balan Valentina la 29 aprilie 2025 a depus în adresa IP Briceni o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025 și deciziei agentului constatator din 14.04.2025 privind recunoașterea lui Balan Valentina vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional al RM și aplicarea față de ea a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În motivarea contestației sale Balan Valentina a indicat că, agentul constatator ar fi stabilit precum că ea a fost implicată în contravenţia de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, în perioada scrutinului electoral şi referendumului republican constituţional din toamna anului 2024. Se invocă faptul precum că ea a primit careva sume prin intermediul contului „PSB” care a fost achitat pentru exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale.

Pentru aceste presupuse fapte i s-a aplicat o sancţiune cu amendă semnificativă.

Cu procesul-verbal cu privire la contravenţie a făcut cunoştinţă la data de 24.04.2025, primindu-l prin intermediul poştei. Dorește să menţioneze că nu a fost citată pentru documentarea cărorva acţiuni contrar legii, doar a primit procesul-verbal unde a constatat că a fost sancţionată practic prin corespondenţă.

Nu este de acord cu procesul-verbal şi Decizia de sancţionare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale şi în contradicţie totală cu circumstanţele de fapt.

Menţionează că tot procesul a derulat în regim de urgenţă maximă iar agentul constatator:

Nu a explicat drepturile şi obligaţiile;

Nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului;

Nu a explicat esenţa faptei imputate şi nu a prezentat nicio probă care ar confirma acest fapt;

În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenţii a fost supusă unui tratament umilitor şi degradant, fapt care a afectat-o atât pe ea cât şi întreaga familie.

II.

Despre încălcările admise la întocmirea deciziei asupra cauzei contravenţionale:

Conform art. 5 Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale, decât în conformitate cu legea contravenţională. **Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sunt interzise.**

Legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Reieşind din prevederile art. 9 din Codul Contravenţional, la aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante, (principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale).

În aşa mod, ea a fost sancţionată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată si pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravenţional constituie inexistenţa faptului contravenţiei, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 temeiurile de încetare a procesului contravenţional, Cod contravenţional.

Potrivit art. 374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea autorităţii competente, care are drept scop constatarea contravenţiei,

examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale. Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare, (alin. (1) art. 440 Cod contravenţional) Procesul- verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu referire la probatoriul acumulat, menţionăm următoarele:

Confomr art. 425 Cod contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. In calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: **procesul-verbal cu privire la contravenţie,** procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, **explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional,** declaraţiile victimei, **ale martorilor, înscrisurile,** înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speţă a prevederilor art.425 şi 442 alin. (1) CC, ori în situaţia respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravenţional. Menţionează că omisiunea enunţată de rând cu celelalte enunţate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii şi trebuie să conţină menţiunile prevăzute la art. 443 Cod contravenţional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal atrage nulitatea acestuia.

Unul din elementele de bază ale procesului verbal este:

- Locul şi timpul săvârşirii faptei contravenţionale.

Agentul constatator nu a indicat exact locul şi timpul sau perioada comiterii faptei contravenţionale.

De menţionat faptul că potrivit Curţii Europene, încălcările de lege comise în cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravenţională.

Omisiunile respective, aşa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat în mod esenţial modul în care în prezenta speţă agenţii statului au înţeles să răstoarne prezumţia de nevinovăţie, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

În art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres şi exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie, astfel încât, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice - lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesuluiverbal. Alineatul (2) al aceluiaşi articol prevede temeiurile nulităţii relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesuluiverbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Obligaţia imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie de către agentul constatator a încadrării juridice a faptei derivă şi din prevederile art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravenţional - Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

Menţionează că agentul constatator, care potrivit dispoziţiilor legale enunţate, era obligat să desfăşoare toate acţiunile pentru constatarea faptei contravenţionale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenţie, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta şi pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a PV cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenţionale.

Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei şi acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăţia contravenientei.

Cu referire la aspecte de fond.

Potrivit Deciziei de sancţionare ea a acceptat personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri, aceste concluzii sunt false şi abuzive.

Nu este există nicio probă, cel puţin care să fie prezentată cine anume ia dat bani, care persoană fizică? O aplicaţie bancară nu poate fi subiect al contravenţiei. Nu este menţionat timpul acceptării banilor. Nu este probat care a fost scopul transferului banilor. Nu este probat dacă aceşti bani au ajuns anume la ea. Nu este probat dacă aceşti bani au fost ridicaţi. Nu este probată legătura cauzală între o aplicaţie bancară, un mesaj de la o aplicaţie bancară şi alegerile. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiţi bani au avut scopul influenţării opiniei la alegeri, nu este răsturnată ipoteza unei simple donaţii sau unui simplu transfer bancar.

Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe nişte constatări subiecvtive personale ale agentului constatator.

La decizia de sancţionare nu a fost anexată niciun material probator care ar demonstra componenţa contravenţiei de la art. 47^1 Cod contravenţional.

Agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancţiune pentru o faptă care nu constituie element constitutiv ale contravenţiei.

Conform art. 440 din Codul Contravenţional al RM, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenţie a articolului, care prevede o sancţiune, nu presupune şi nici nu demonstrează comiterea contravenţiei de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Potrivit art. 458 din Codul Contravenţional al RM examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:

caracterul veridic al contravenţiei imputate:

existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei;

vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:

existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante;

necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;

alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Conform art. 375 din Codul Contravenţional al RM - Prezumţia de nevinovăţie (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Conform art. 460 din Codul Contravenţional al RM instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale în camera de deliberare, pronunţându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

Articolul 461 din Codul contravenţional al RM prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa urmează să înceteze procesul contravenţional.

Cu referire la cele expuse supra, constatăm că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenţionale, neelucidând pe deplin, obiectiv şi sub toate aspectele circumstanţele cazului dat.

Dorește să menţioneze că în cauza CtEDO Anghel vs. Romania (Hotărîrea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Oztiirk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menţionat că încadrarea de contravenţie dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilităţii art. 6 alin. 1 din Convenţie, indicaţiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În aceeaşi cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumţiei de nevinovăţie, Curtea a notat că instanţele sesizate asupra temeiniciei contestaţiei, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentinţele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de poliţistul C., au aşteptat ca reclamantul să inverseze prezumţia de legalitate şi de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al agentului constatator.

În ordinea celor menţionate, reţine că existenţa faptei contravenţionale şi comiterea acesteia cu vinovăţie de către persoana specificată în procesul verbal contravenţional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speţă, prezumţia de nevinovăţie de care se bucură acuzatul contravenţional în acest caz nu a fost răsturnată.

Din motivele expuse în prezenta contestaţie, deoarece în speţă procesul verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, dar şi în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistenţa la speţă a faptei contravenţionale şi a comiterii ei de către acuzatul contravenţional, prezumţia de nevinovăţie nu a fost răsturnată, ajunge la concluzia că procesul contravenţional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia şi

anulată decizia de sancţionare din motiv că nu este întrunită fapta contravenţiei stabilită la art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

Respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale constituie însăşi esenţa unei societăţi democratice, iar obligaţia statului de a se conforma cu bună-credinţă obligaţiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaţionale a statelor.

Această obligaţie generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele şi în concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislaţiei.

Contestatorul solicită:

Admiterea contestaţiei.

Anularea procesului verbal cu privire la contravenţie şi a Deciziei de sancţionare din data de 10.04.2025 în privinţa ei, cu încetarea procesului contravenţional în legătură cu lipsa faptei contravenţionale.

În ședința de judecată Balan Valentina nu s-a prezentat fiind legal citată și înștiințată despre data, ora și locul examinării cauzei, fapt ce se demonstrează prin avisul poștal de recepție atașat la materialele cauzei. Instanța de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa ei.

Avocatul Serghei Culicov în ședința de judecată a susținut contestația și a solicitat admiterea ei.

Reprezentantul IP Briceni Gudumac Ion în ședința de judecată a pledat pentru respingerea contestației.

Audiind avocatul, reprezentantul IP Briceni, stuiind materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestația reeșind din următoarele considerente.

În ședința de judecată, instanța de judecată a constatat că, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025 și deciziei agentului constatator din 14.04.2025 Balan Valentina a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional al RM fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. **Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care**

nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Reeșind din materialele cauzei contravenționale, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa lui Balan Valentina.

Conform copiei plicului, atașat la contestație, Balan Valentina a recepționat aceste copii la data de 18.04.2025.

La data de 29.04.2025 Balan Valentina a depus în IP Briceni contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator, contestația fiind înregistrată sub nr. 1879.

Astfel, instanța de judecată, constată că la depunerea contestației Balan Valentina a respectat termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravențional.

Analizînd materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată ajunge la concluzia că la examinarea cauzei date, agentul constatator a încălcat grav dreptul lui Balan Valentina la un proces echitabil, ce în consecință, duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a Deciziei emise pe caz.

Reeșind din materialele cauzei contravenționale, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa lui Balan Valentina.

În rapoartele sale din 14.04.2025, ofițer superior de sector al SP nr. 4 Lipcani, a IP Briceni inspector O.Minciuc (f.d. materialului contravențional nr. 10), subofițer superior de sector al SP nr. 4 Lipcani, agent șef I.Moscaliuc (f.d. materialului contravențional nr. 11), ofițer superior de sector al SP nr. 4 Lipcani, inspector superior A.Bețian (f.d. materialului contravențional nr. 11) au indicat:

„Prin prezentul vă aduc la cunoştinţă că la data de 10.04.2025, am activat în baza materialului RJEI-2 al IP Briceni cu nr. 0948din 08.04.2025.

Deplasîndu-mă în s.Coteala, raionul Briceni, împreună cu OSS al SP nr. 4 Lipcani I.Gudumac, OSS al SP nr. 4 Lipcani, A.Bețian, și OSS al SP nr. 4 Lipcani, O.Minciuc, la cet. Balan Valentina, comunicîndu-i cele incriminate ultimei și că urmează a-i fi întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, cet. Balan Valentina a refuzat să-l semneze, unde ultima a refuzat să depună careva declarații pe cazul dat.

Acest fapt a avut loc în prezenţa anganjaţilor poliţiei. Ulterior, a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenţie, în lipsa acesteia, în prezenţa unui martor”.

Reeșind din aceste rapoarte, procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost întrocmit în prezența lui Balan Valentina, ultima nu a refuzat să-l semneze (în rapoarte se indică doar că Balan Valentina a refuzat de a da declarații), dar nici nu avea ce semna, deoarece în rapoarte s-a indicat concret că procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit ulterior, în lipsa lui Balan Valentina, în prezenţa unui martor.

Locul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind indicat s. Coteala, raionul Briceni.

În asemenea situație, agentul constatator, în scopul asigurării dreptului contravenientului la un proces echitabil, necesita să o citeze pe Balan Valentina, în modul stabilit de lege, de a se prezenta în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional.

Totodată, în rapoarte, se indică utilizarea mijloacelor tehnice video, însă la materialele cauzei contravenționale careva secvențe video nu au fost atașate, iar în procesul-verbal cu privire la contravenție nu s-a indicat nimic despre aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (1) Cod contravențional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (2) Cod contravențional, citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (3) Cod contravențional, **citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data cînd ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective.**

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (4) Cod contravențional, persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (5) Cod contravențional, în cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (6) Cod contravențional, acţiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravenţional se efectuează în conformitate cu art.237-242 din Codul de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 382 alin. (7) Cod contravențional, actele de procedură se comunică persoanei potrivit regulilor de citare.

În conformitate cu prevederile art. 237 alin. (1) Cod de procedură penală, citaţia este individuală şi trebuie să cuprindă:

1) denumirea organului de urmărire penală sau a instanţei de judecată care emite citaţia, sediului său, data emiterii şi numărul dosarului;

2) numele, prenumele celui citat, calitatea procesuală în care este citat şi indicarea obiectului cauzei;

3) adresa celui citat, care trebuie să cuprindă: localitatea, strada, numărul casei, apartamentului, precum şi orice alte date necesare pentru a preciza adresa celui citat;

4) ora, ziua, luna şi anul, locul de prezentare a persoanei, menţionîndu-se consecinţele legale în caz de neprezentare;

5) menţiunea că partea citată are dreptul să fie asistată de un avocat cu care să se prezinte la termenul fixat;

6) dacă este cazul, menţiunea că apărarea este obligatorie, iar în cazul în care partea nu îşi va alege un avocat care să se prezinte la termenul fixat, i se va desemna un avocat care îi va acordă asistenţă juridică garantată de stat.

În conformitate cu prevederile art. 237 alin. (2) Cod de procedură penală, citaţia se semnează de către persoana care o emite.

În conformitate cu prevederile art. 238 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana se citează la adresa unde locuieşte, iar dacă aceasta nu este cunoscută, la adresa locului său de muncă prin serviciul de personal al instituţiei în care lucrează.

În conformitate cu prevederile art. 239 alin. (1) Cod de procedură penală, citaţia se înmînează personal celui citat, care va semna dovada de primire.

În conformitate cu prevederile art. 239 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă persoana citată nu vrea să primească citaţia sau, primind-o, nu vrea sau nu poate să semneze dovada de primire, agentul lasă citaţia celui citat ori, în cazul refuzului de primire, o afişează pe uşa locuinţei acesteia, întocmind despre aceasta un proces-verbal.

În conformitate cu prevederile art. 239 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care citarea se face potrivit art.238 alin.(1), (4)-(6), administraţiile instituţiilor respective sînt obligate să înmîneze de îndată citaţia persoanei citate contra semnătură, certificîndu-i semnătura în dovada de primire sau indicînd motivul pentru care nu s-a putut obţine semnătura acesteia. Dovada de primire se predă agentului procedural, care o înaintează organului de urmărire penală sau instanţei de judecată care a emis citaţia.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă persoana citată nu se află acasă, agentul înmînează citaţia soţului, unei rude sau oricărei persoane care locuieşte cu ea ori care în mod obişnuit îi recepţionează corespondenţa. Citaţia nu poate fi înmînată unui minor sub 14 ani sau unei persoane bolnave mintal.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă persoana citată locuieşte într-un imobil cu mai multe apartamente, într-un cămin sau la hotel, în lipsa persoanelor indicate în alin.(1), citaţia se predă administratorului, persoanei de serviciu sau celor care în mod obişnuit îi înlocuiesc.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (3) Cod de procedură penală, persoana care primeşte citaţia semnează dovada de primire, iar agentul, certificînd identitatea şi semnătura, întocmeşte proces-verbal. Dacă aceasta nu vrea sau nu poate semna dovada de primire, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei, întocmind proces-verbal.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (4) Cod de procedură penală, în lipsa persoanelor indicate la alin.(1) şi (2), agentul este obligat să se intereseze cînd poate găsi persoana citată pentru a-i înmîna citaţia. Dacă nici pe această cale nu reuşeşte să o înmîneze, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei persoanei citate, întocmind proces-verbal.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul în care persoana citată locuieşte într-un imobil cu mai multe apartamente, într-un cămin sau la hotel, dacă în citaţie nu s-a indicat apartamentul ori camera în care locuieşte, agentul este obligat să facă investigaţii pentru a afla aceasta. Dacă investigaţiile au rămas fără rezultat, agentul afişează citaţia pe uşa principală a clădirii sau la locul de afişare a informaţiei, întocmind proces-verbal şi făcînd menţiune despre circumstanţele care au făcut imposibilă înmînarea citaţiei.

În conformitate cu prevederile art. 241 Cod de procedură penală, dacă persoana citată şi-a schimbat adresa, agentul afişează citaţia pe uşa locuinţei indicate în citaţie şi se informează pentru a afla noua adresă, menţionînd în procesul-verbal datele obţinute.

În conformitate cu prevederile art. 242 alin. (1) Cod de procedură penală, dovada de primire a citaţiei trebuie să cuprindă numărul dosarului penal, denumirea organului de urmărire penală sau a instanţei care a emis citaţia, numele, prenumele şi calitatea procesuală a persoanei citate, precum şi data pentru care este citată. Dovada de primire trebuie să cuprindă, de asemenea, data înmînării citaţiei, numele, prenumele, calitatea şi semnătura celui ce înmînează citaţia, certificarea de către acesta a identităţii şi a semnăturii persoanei căreia i s-a înmînat citaţia, precum şi indicarea calităţii acesteia.

În conformitate cu prevederile art. 242 alin. (2) Cod de procedură penală, ori de cîte ori, cu prilejul predării sau afişării unei citaţii se întocmeşte un proces-verbal, acesta va cuprinde, în mod corespunzător, şi menţiunile indicate în alin.(1).

Astfel, instanța de judecată, stabilește că agentul constatator nu a citat-o în modul legal pe Balan Valentina în fața sa pentru data de 14.04.2025, ora 17:19, iar întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și emiterea Deciziei pe caz

au avut loc în lipsa contravenientei necitate legal, cu încălcarea dreptului contravenientei la un proces echitabil.

În această ordine de idei, instanța de judecată, ține să menționeze că Republica Moldova a fost condamnată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru o încălcare similară.

Prin hotărîrea din 01.02.2005 emisă în cauza Ziliberberg c. Moldovei, Curtea a statutat:

„39. Curtea notează că la 4 mai 2000, la ora 10.00, Tribunalul municipiului Chişinău a examinat recursul reclamantului în absenţa acestuia (a se vedea paragraful 14 de mai sus). Ea constată că ştampila de pe plic aplicată de oficiul poştal de expediere (şi anume, de primul oficiu poştal prin care a trecut scrisoarea) indică în mod clar data de 3 mai 2000. Doar ştampila aplicată de oficiul poştal de destinaţie nu este pe deplin lizibilă. În consecinţă, citaţia a fost transmisă de către Tribunalul municipiului Chişinău doar cu o zi înainte de şedinţa judecătorească, iar Curtea conchide, prin urmare, că reclamantul nu a fost informat anticipat despre şedinţă.

40. Articolul 6 al Convenţiei, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Acesta include *inter alia* nu doar dreptul de a fi prezent, dar şi de a asculta şi a urmări procesul (a se vedea, spre exemplu, *Stanford v. the United Kingdom*, hotărâre din 23 februarie 1994, Seria A nr. 282-A, § 26; *Barberà, Messegué and Jabardo v. Spain*, hotărâre din 6 decembrie 1988, Seria A nr. 146, § 78). Acest drept face implicit parte din esenţa conceptului procedurii contradictorii şi poate fi, de asemenea, dedus din garanţiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - „să se apere el însuşi", „să întrebe sau să solicite audierea martorilor" şi „să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere" (a se vedea *Colozza v. Italy*, hotărâre din 12 februarie 1985, Seria A nr. 89, § 27). Este dificil de a vedea în această cauză cum reclamantul ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi prezent.

41. Curtea notează, în continuare, că în cauza *Kremzow v. Austria* (hotărâre din 21 septembrie 1993, Seria A nr. 268-B) şi în cauza *Kamasinski v. Austria* (hotărâre din 19 decembrie 1989, Seria A nr. 168), ea a instituit principiul conform căruia prezenţa persoanei acuzate la judecarea unui recurs unde au fost examinate doar chestiuni de drept nu a fost crucială. Curtea consideră că această cauză trebuie distinsă de acele cauze. În cauzele *Kremzow* şi *Kamasinski*, persoanele acuzate au fost reprezentate de avocaţi şi, în principiu, fiecare a avut posibilitatea de a-şi organiza apărarea. În această cauză, în esenţă, reclamantul pur şi simplu nu a putut face acest lucru, deoarece el nu a fost informat anticipat despre şedinţa judecătorească.

42. În concluzie, reclamantul nu a avut parte de un proces echitabil în conformitate cu articolul 6 § 1 al Convenţiei.”

În conformitate cu prevederile art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, **în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.**

În conformitate cu prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, **faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie** ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

Astfel, reeșind din logica articolelor citate supra, procesul-verbal cu privire la contravenție poate fi încheiat în absența făptuitorului doar în cazul cînd contravenientul a fost **citat în mod legal** pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În speță, instanța de judecată constată că contravenientul nu a fost citat în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) Cod contravențional, celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

În concluzie, instanța de judecată, statutează că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și la emiterea Deciziei pe caz, Balan Valentina nu a fost citată în modul stabilit de lege, prin ce i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, iar aceasta afectează în mod esenţial fondul cauzei, fapt ce duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025 și deciziei agentului constatator din 14.04.2025.

În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 443 alin. (6), 445 alin. (2), 448, 461 alin. (2) Cod contravențional al RM, instanţa de judecată

Hotărăşte :

Contestația înaintată de către Balan Valentina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025 și deciziei agentului constatator din 14.04.2025 privind recunoașterea lui Balan Valentina vinovată în

comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional al RM și aplicarea față de ea a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei se admite.

Se declară nul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 416609 din 14.04.2025.

Decizia agentului constatator din 14.04.2025 privind recunoașterea lui Balan Valentina vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional al RM și aplicarea față de ea a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei se anulează.

Procesul contravențional privind învinuirea lui Balan Valentina în comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional al RM se încetează.

Hotărîrea poate fi atacată la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Edineț.

Preşedintele ședinței,
Judecătorul **Ghenadie Comerzan**